

Mats Sjölin

Reserapport

ICOM/CAMOC konferensen i Vancouver 24 – 27 oktober 2012.

City museums: Collisions | Connections

Konferensens tema fokuserade på stadsmuseer och deras engagemang i den ideella sektorn. Är det något unikt för stadsmuseer? Är eller skall stadsmuseer vara ett urbant forum och center för dialog, en agent för stadsutveckling, en del i städernas "branding"?

Världens städer har generellt en föråldrad infrastruktur och har ett stort behov av förnyelse. Inte minst gäller det för den demografiska strukturen. Många städer upplever stor immigration från hela världen och som en följd segregation. Vilken roll spelar stadsmuseer i förnyelseprocessen. Vems kulturarv finns representerat i museet.

Det var museer *för* staden som stod i fokus. Konferensen var koncentrerad till Museum of Vancouver (MOV) och Museum of anthropology (MOA).

Museum of Vancouver

MOV var ett historiskt museum fram till 2008 då museet blev stadsmuseum. Museet har samlingar från 1890-talet då det grundades. Det är ett av Kanadas äldsta museer. I samma byggnad ligger även Tekniska museet för vilket huset var byggt på 1960-talet. Den senaste utställningen berättar om den expansiva perioden efter andra världskriget och den stadsomvandling som genomfördes då. Hur man misslyckades med att omvandla Chinatown och reaktionerna på det nya downtown. Den belyser Vancouverbornas moderna livsstil.

Museet har valt att inte ha någon museibutik av kostnadsskäl. Den gamla butiklokalen är idag pedagogrum. Bokutgivning sker i nära samarbete med universitetet som de traditionellt alltid haft ett nära samarbete med.

Samlingarna omfattar omkring 90 000 föremål. När de ekonomiska nedskärningarna satte in valde man att satsa på ordning i magasin. Omkring 30 000 föremål är digitalt tillgängliga via <http://openmov.museumofvancouver.ca>. En frågeställning som dök upp när det historiska museet blev stadsmuseum var hur man skulle förhålla sig till insamlat material från ursprungsbefolkningen. Tillhörde dessa föremål ett stadsmuseum eftersom det finns ett antropologiskt museum i samma stad. De har inte gallrats.

Museum of Anthropology

MOA är närmast i svensk kontext ett etnografiskt museum med samlingar i första hand från de "First Nation" grupper som levde och lever i Vancouver området. De har ett nära samarbete med de språkgrupper som finns representerade i museet.

Så när som allt i samlingarna är utställt i vad man kallar "visual storage" och har varit så sedan 1970-talet. Magasinsutställningarna är kompletterade med digital information. I museibutiken säljer man hantverk och konst som gjorts av konstnärer från "First Nation" grupper.

Konferensen

De båda museernas profil har relevans för flera av presentationerna på konferensen. Särskilt hur man förhåller sig till "de andra" och hur de representeras i museet.

Museer har generellt blivit kraftigt ifrågasatta och därför sökt olika vägar för att skapa relevans, ofta i nära samarbete med det "civila samhället". Presentationerna speglar olika angreppssätt på hur olika stadsmuseer sökt lösningar. De kommer att publiceras på CAMOC's hemsida <http://camoc.icom.museum/>. Jag fokuserar därför på en presentation som har relevans för svenska förhållanden. Museum of London har i sitt Dockland projekt arbetat inkluderande med London East End. Ett område som kan definieras både geografiskt och kulturellt. Här följer David Spence's egen sammanfattning av sin presentation.

Many East Ends: Creating a New History of the East End of London.

Many East Ends is a programme of collaborative activity leading to the creation of a new kind of contemporary history about the East End of London at Museum of London. The term East End has no accepted definition. When it emerged in the late 19th century it was used to refer to the area of London immediately beyond the old city walls to the east, particularly around Spitalfields and Whitechapel, the river and docks. It has been commonly used to describe an area of London characterised by poverty and high immigration, in contrast to the attractive and wealthy districts visited by shoppers and tourists. 'East Enders' however are also characterised as true Londoners imagined by those from other parts of the world, speaking cockney and full of spirit and resilience. The term East End is as much a cultural as a geographical term. In 2012 people saw East London on their television screens as the 2012 London Olympics was broadcast around the world. What is the real East End?

Many East Ends will inspire visitors to be urban explorers – encouraging them to undertake journeys within the museum and beyond, into the streets of East London and to think critically and imaginatively about the character, meaning and significance of the East End. It will explore why the East End has always been a focal point for both fear and fascination. Seen as alternative and challenging, it has often been defined in opposition to the City and West End. Their proximity highlights the enduring inequalities at the heart of London, Britain and the Empire. Migration has shaped the East End. The area has a history as a place of settlement and a stepping stone to elsewhere. Its physical and cultural landscapes carry traces of this history. There is a proud history of political thinking and activism in the East End, and people from around the globe have long been attracted to its energy, fervour and ideas. The fabric of the East End is highly planned but still varied. Bold experiments in social housing and regeneration sit within an area that has nonetheless resisted uniformity. Today the East End is known for its cultural and creative expression, from art and music to fashion, and for its rich diversity, from the Bengali curry houses of Brick Lane to the Lithuanian St Kazimierz Church in Bethnal Green.

This paper describes the Many East Ends project and in particular one element: a new artistic commission by Adam Dant. Adam walked the streets of East London, asking people he met about their ideas of the East End and where they thought was the heart of the East End. From this journey, Adam created a new map which proposes a new centre for the East End and incorporates the voices of those Londoners he met along the way.

Många av presentationerna handlade om att skapa mötesplatser. Till exempel har MOV, precis som Göteborgs stadsmuseum, ett ambulerande museum som kan flyttas till olika platser i staden. En diskussion om en sådan mötesplats var om detta var en arena eller en agora. Arena kommer av latinets *harena* vilket är en särskilt absorberande sand som användes för att suga upp och täcka allt blod som antikens gladiatorspel gav upphov till. Det är en sluten plats för scenframträdanden. Agora beskriver en öppen mötesplats, ett torg eller en marknadsplats.

North Vancouvers historic shipyard

North Vancouver är en egen stadsdel som efter industrisamhällets omvandling har förändrats till ett nytt centrum i området med ett blivande varvsmuseum. Här har ett torg, en agora, skapats i anslutning till det blivande varvsmuseet. Dess tillkomst har skett i nära samarbete med lokala krafter och är kopplat till MOV. I konferensens slutskede utnyttjade arrangörerna den samlade internationella kompetensen till att arbeta fram ett program för att lyckas med varvsmuseet.

En sammanfattning kan vara att både stadsområden och stadsmuseer ser att förändring är nödvändig. Hur denna förändring sker är fråga om värderingar – en fråga om kultur.

Jag bifogar texten till min egen kortpresentation som gick under namnet "Ignite". En presentationsform som till 20 bilder syftar till att starkt sammanfattat lyfta ett ämne, att tända frågan. Om det lyckades är jag dock inte lika säker på.

Making City

Gothenburg City Museum in Dialogue with Urban Development

In 2021 Gothenburg is celebrating its 400 year anniversary. This generates an opportunity for Gothenburg city museum to look at the city's cultural heritage role in urban development. Planning a city is also about planning the future for culture heritage.

It is not the first time that plans for a city has been made at this geographical spot. Gothenburg's predecessors upstream the river Göta, old and new Lödöse, dates back to medieval times. The Lödöse residents were forced to move to the new city when it was founded in 1621.

After the decline in the 17th century the city's expansion came through trade with the East Indies and became a commercial city in the 18th century. The harbor shaped the city plan. The city expanded in the 19th century to the north of the river. In the 20th century the harbor and the shipyard industry dominated the waterfront. The car manufacturing plant Volvo and the ball-bearing plant SKF shaped the city into an industrial city.

In the 1970's there were signs indicating that the city was beginning to transform once more. Bit by bit the waterfront became a wasteland and today a redevelopment area with a new cultural heritage.

So when the planning of Gothenburg's 400 year celebration started it became a plan for the city's future. The aim is to include as many citizens as possible in the celebration. It started in March 2011 with approaching people in the streets and inviting them to share how they wanted the city to be presented in 2021. Citizens could also submit proposals and suggestions at a special website.

The intention with this approach was to listen in an inclusive mind-set. The meetings with citizens were arranged in every part of the city, with people of different age and with diverse backgrounds. By December 2011 we summarized the 1680 ideas and suggestions and presented them in a 400 page book. Many proposers became deeply involved and presented well thought through ideas.

Parallel to the above process there has been seminars in seven different groups with different orientations and with participants from business, public life, academia and international organizations.

The moveable museum is another way of outreach to get in dialogue with citizens. One result of the dialogue is that that change is wanted and how to get there is about values – that is to say about culture.

Gothenburg was one of Sweden's most industrialized cities. When old industrial areas are transforming into new neighborhoods it is also an attempt to anticipate a new future. The converted riverfront materializes a way of life that differs a lot from an industrial life-style. New homes expressed in English rather than in Swedish is one way of looking to the future. The city is in the process of renegotiating its identity.

Many citizens, who look back, refuse to remember the poor economy, bad health or strikes in the old days. Glorifying our industrial past also leads to that the future is troublesome, even frightening. Many find it hard to accept that the old machine shop is converted into a gymnasium with sporting activities.

“In the old days we did our work-out during business hours.”

Today the Eriksberg crane is in the process of being protected and classified as a heritage building. Cultural heritage is interpreted and seen upon as an object. A left anchor is put in reuse as a decoration or an object for children to play with. In this perspective museums focus on preservation - management of the past.

When culture is interpreted as a part of the social dimension industrial products become products of culture and focus will be on problems.

When making culture the fourth pillar in city planning, focus will instead be on change and cultural heritage will be seen as a group of inherited resources and interpreted as perception. The cultural dimension focus on possibilities.

In co action with heritage community – city museums role become management of change

In city planning Gothenburg city museum violates the pure functional way of working and breaks with the city's line management structure. Museum curators partake in a dialogue where cultural heritage is combined with future challenges. This approach facilitates the horizontal flow of skills and information. This is a challenge to the city museum.